

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/143/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013201719
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013201719.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie Vlk, IČO: 31 303 862, so sídlom Tulčák č. 310, Prešov, právne zastúpený JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom Štúra č. 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Námestie Ľ. Štúra 1, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 6218/2013-1.10 (26/2013-rozkl.) zo dňa 19. júla 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/226/2013-87 zo dňa 20. februára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/226/2013-87 zo dňa 20. februára 2015 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením konanie o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 6218/2013-1.10 (26/2013-rozkl.) zo dňa 19. júla 2013 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím žalovaného č. 3946/2013-2.2 zo dňa 06.05.2013, zastavil a účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal. Prvostupňovým administratívnym rozhodnutím bola povolená výnimka zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. a/, f/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z.z.“). Výnimkou sa žiadateľovi povolilo usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Kalamárka, držať ho a prepravovať. Odstrel bolo možné zrealizovať od 01.06.2013 do 30.11.2013 poslieďkou a postriežkou na lokalitách Podhajno, Za Pôjdy, Lom, Farská alebo do 15.12.2013 len postriežkou na uvedených lokalitách.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na ustálený právny názor, podľa ktorého, ak rozhodnutie orgánu ochrany prírody o povolení na usmrtenie chráneného živočícha - medveďa hnedého podľa § 89 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon č. 543/2002 Z.z.“) stratilo platnosť uplynutím času, na ktoré bolo vydané, odpadol dôvod na ďalšie konanie o povolenie takejto výnimky. Krajský súd poukázal aj na stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Snj 72/2013 zo dňa 24.06.2014 a rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžp/11/2013 zo dňa 26.11.2014, podľa ktorého neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočícha - medveďa hnedého, spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená, má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. Správny orgán, prípadne súd preto musí zastaviť konanie o výnimke a to v ktoromkoľvek štádiu konania. V čase rozhodovania súdu prvého stupňa čas, do ktorého bola povolená realizácia výnimky na odstrel medveďa hnedého v uvedenom poľovnom revíri uplynul, nastali tak okolnosti obdobné zrušeniu rozhodnutia o povolení výnimky, a preto súd prvého stupňa konanie zastavil.

II.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že rozhodnutie krajského súdu považuje za nesprávne z dôvodov uvedených v ustanovení § 205 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., v ustanovení § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. a v ustanovení § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. V podanom odvolaní v prvom rade poukázal na jeho postavenie v správnom konaní a v tejto súvislosti na rozsudok Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-240/09 z 8. marca 2011, ktorý sa týkal výkladu článku 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a jeho prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady č. 2005/370/ES zo 17. februára 2005 (ďalej len „Aarhuský dohovor“). V tejto súvislosti ďalej uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v ďalších konaniach rozhodol v otázkach žalôb žalobcu týkajúcich sa jeho postavenia v konaniach podľa zákona č. 543/2002 Z.z. tak, že jeho žalobám vyhovel a bezvýnimočne identickým spôsobom rozhodli aj krajské sudy, ktoré o žalobách žalobcu týkajúcich sa jeho postavenia v uvedenom konaní rozhodovali.

Žalobca v ďalšom uviedol, že krajský súd založil svoje rozhodnutie o zastavení konania o žalobe odkazom na stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Snj 72/2013 z 24. júna 2014, ktorého obsah nepovažoval za reflektujúci platnú právnu úpravu, vrátane práva žalobcu na účinnú účasť v konaniach týkajúcich sa ochrany životného prostredia, pričom napadnuté rozhodnutie krajského súdu bolo vydané v konaní, na ktoré uvedené stanovisko ani nedopadá.

Žalobca tvrdil, že uvedeným rozhodnutím boli porušené jeho ústavné práva zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), v čl. 44 ods. 1 ústavy, v čl. 46 ods. 2 ústavy, ako aj práva uvedené v čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

S poukazom na ustanovenia § 248 O.s.p., § 250d ods. 3 O.s.p., § 250i ods. 1 O.s.p. uviedol, že citované zákonné ustanovenia jednoznačne svedčia v prospech záveru, že pokiaľ krajský súd zastavil konanie bez toho, aby na to existoval zákonom v ust. § 248 O.s.p. predvídaný dôvod, odňal tým žalobcovi možnosť konať pred súdom. Konanie o udelenie výnimky je konaním, ktoré začína na žiadosť žiadateľa tak, ako aj v predmetnom konaní, ktoré začalo na žiadosť žiadateľa, ktorým sa domáhal udelenia výnimky zo zákazov v § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. Žalobcovi nie je známe a ani z rozhodnutia žalovaného správneho orgánu nevyplýva skutočnosť, že by žiadateľ zobral svoju žiadosť na udelenie výnimky späť. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžp/6/2013 z 24. septembra 2013 a sp. zn. 1Sžp/13/2013 z 13. mája 2014. Postup krajského súdu podľa žalobcu v skutočnosti znamená, že nielen v tomto konaní, ale aj v mnohých ďalších konaniach o jeho žalobách, by bol zbavený možnosti reálne sa domôcť preskúmania zákonnosti rozhodnutí v oblasti ochrany prírody.

Záverom vyjadril žalobca presvedčenie, že tak článok 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ako aj články 46 ods. 1, 46 ods. 2 a 44 ods. 1 ústavy (zmyslom účasti žalobcu v konaniach pred správnymi orgánmi a

súdmi je realizovať právo verejnosti na zdravé životné prostredie) nezaručujú žalobcovi abstraktné, imaginárne a formálne práva, ale práva skutočné, o ktorých žalobca oprávnene predpokladá, že ich výkon povedie k efektu, ktorý s využitím týchto práv oprávnene spája, teda dosiahnutie zákonných rozhodnutí v oblasti ochrany prírody a životného prostredia vôbec.

III.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril. Odvolanie mu bolo doručené dňa 10.04.2015.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O.s.p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 82 ods. 9 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z. orgán ochrany prírody konanie podľa tohto zákona zastaví, ak dôvod na konanie odpadol.

Podľa § 89 ods. 3 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z.z. rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané.

Podľa § 30 ods. 1 písm. j/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) správny orgán konanie zastaví, ak tak ustanoví osobitný zákon.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu vydané vo veci povolenia výnimky zo zákazu ustanoveného v § 35 ods. 1 písm. a/, f/ zákona č. 543/2002 Z.z. Platnosť rozhodnutia bola obmedzená na obdobie od 01.06.2013 do 30.11.2013, resp. do 15.12.2013.

Najvyšší súd v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že zákonným predpokladom úspešnosti správnej žaloby v správnom súdnictve je skutočnosť, že žalobca bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím, ktoré je nezákonné. Správny súd musí preukázať ukrátenie práv žalobcu nezákonným

rozhodnutím skúmať ex offio.

Za stavu, že v posudzovanej veci v priebehu súdneho konania napadnuté rozhodnutie žalovaného, vrátane prvostupňového rozhodnutia, stratilo platnosť, nemohlo dôjsť v tomto štádiu konania k ukráteniu práv žalobcu, t.j. realizácia jeho práv by bola výlučne formálneho charakteru, avšak reálne by nemohla pre neho zabezpečiť výhodnejší, resp. priaznivejší výsledok. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že konanie začalo na žiadosť žiadateľa, ktorý však o predĺženie výnimky v zmysle § 89 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. nepožiadaval.

Odvolací súd vychádzajúc zo stanoviska správneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Snj 72/2013 z 24. júna 2014, uverejneného na jeho webovej stránke <, preto aj napriek argumentácii žalobcu zastáva názor, že uplynutie platnosti časovo limitovaného rozhodnutia má za následok odpadnutie predmetu konania.

V danej veci bola žiadateľovi napadnutým rozhodnutím povolená výnimka zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/, f/ zákona č. 543/2002 Z.z. v poľovnom revíri Kakamárka tak, že túto možno realizovať v období od 01.06.2013 do 30.11.2013, resp. do 15.12.2013. Z uvedeného vyplýva že čas, do ktorého bola žiadateľovi povolená výnimka v čase rozhodovania krajského súdu (20.02.2015) už uplynul.

Neplatnosť povolenej výnimky spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená, má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. V danom prípade nejde teda o rozhodnutie, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 O.s.p.) a súčasne napadnutým rozhodnutím žalovaného žalobca nemôže byť ukrátený na svojich právach (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

V dôsledku toho, že žalobou napadnuté rozhodnutie správneho orgánu stratilo platnosť (uplynutím času, na ktorý bolo vydané), v čase súdneho prieskumu už neexistovalo rozhodnutie, ktoré by mohlo byť predmetom súdneho preskúmania. Za stavu, že podmienky pre postup podľa V. časti druhej hlavy O.s.p. splnené neboli, súd prvého stupňa správne rozhodol, keď konanie o žalobe na preskúmanie rozhodnutia, ktoré zo zákona stratilo platnosť, zastavil. Konaniu a rozhodnutiu vo veci totiž bránila neodstrániteľná prekážka konania, ktorou je nedostatok právomoci súdu na preskúmanie rozhodnutia, ktoré na základe zákona stratilo platnosť a účinnosť (§ 104 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.).

Námietky žalobcu týkajúce sa porušenia Aarhurskeho dohovoru nemajú opodstatnenie, pretože žalobca bol riadnym účastníkom správneho, aj súdneho konania, a teda nedošlo k odňatiu jeho práv ako účastníka konania.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že prípadné zrušenie rozhodnutia žalovaného v danom prípade by nepredstavovalo pre účastníka konania reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech a bolo by v rozpore so zásadou materiálnej pravdy aj v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Súd aj správny orgán musia pritom zásadu zisťovania skutočného stavu vecí uplatňovať súčasne so zásadou hospodárnosti tak, aby nedochádzalo k zbytočnému predlžovaniu konania a aby sa neprímerane nezvyšovali náklady konania. Iný výklad zákona by smeroval len k formálnemu zopakovaní administratívneho konania bez toho, aby umožňovalo účastníkovi konania reálnu možnosť dosiahnuť materiálne iné rozhodnutie v jeho prospech a bolo by v rozpore aj so zásadou hospodárnosti správneho konania, ktorá je zakotvená v § 3 ods. 3 Správneho poriadku.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k

ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.